

Ügyszám: NAIH-1199- 5 /2023

[.....] részére

Tisztelt Uram!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) elektronikus úton érkezett beadványában azt kifogásolta, hogy a [.....] Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat (a továbbiakban: Szolgálat) iratbetekintési jogát indokolatlanul akadályozta gyermekei védelembe vételi eljárása során. A 2022. 09. 12. napján kérvényezett iratbetekintést – álláspontja szerint – jogszerűtlenül tagadta meg a Szolgálat.

Sérelmezte azt is, hogy a Szolgálat szubjektív véleményre alapozott állításokat fogalmazott meg Önnel kapcsolatban, amelyeket – kérése ellenére – nem helyesbítettek.

Ismeretei szerint a Szolgálat Önre vonatkozó olyan adatokat (jelentések, e-mailek, sms-ek telefonhívások) gyűjt, tárol és használ fel, amikről korábban nem volt tudomása és nem járult hozzá kezelésükhöz. Beadványa szerint kérte a Szolgálattól, hogy személyes adataihoz biztosítson hozzáférést, illetve hozzájárulása hiányában törölje azokat. Kérésére azonban nem kapott választ.

A Szolgálat adatkezelésének ügyében a Hatóság az általános adatvédelmi rendelet¹ 57. cikk (1) bekezdés f) és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdésének a) pontja alapján vizsgálatot indított.

I. A Hatóság az ügy kivizsgálása érdekében 2023.03.10. napján kérte, hogy küldje meg a Szolgálatnak továbbított személyes adataihoz való hozzáférést kérő leveleinek másolatát, és amennyiben kérelmeire a Szolgálattól választ kapott, küldje meg a kapott válaszlevelek másolatát is.

II. A 2023.03.13. napján megküldött iratok szerint iratbetekintési kérelmekkel fordult a Szolgálathoz, melyekben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 136/A §-a alapján a gyermekeivel kapcsolatos teljes iratanyagba kért betekintést.

A 2023. január 3. napján a Szolgálathoz küldött elektronikus levelében a volt felesége által – az Ön hozzájárulása nélkül – továbbított üzenetei, e-mailei, smsei továbbítását is sérelmezte, kérte azok kiadását és törlését.

2023. január 16-án a Szolgálathoz fenntartó [...] megyei jogú város hivatalát is megkereste panaszával az iratbetekintés indokolatlan akadályozása miatt. Levelében kifogásolta azt is, hogy „Kértem, miután tudomásomra jutott, hogy az intézmény a nem számára címzett, de általa

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 Rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

A rendelet az alábbi linkről érhető el:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>

felhasznált emailek-hez, sms-ekhez és egyéb harmadik félként megszerzett személyes adataimhoz a hozzáférést biztosítsa, majd törölje azokat a hozzájárulásom hiányában, de erre sem kaptam választ.”

A Szolgálattal folytatott levelezés szerint a Szolgálat iratbetekintési kérelmeire válaszolt, azonban az iratbetekintési joga fennállásával és terjedelmével kapcsolatban vita alakult ki Ön és a Szolgálat között.

III. A Hatóság a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbiakról tájékoztatja: Az adatvédelemre vonatkozó főbb szabályokat 2018. május 25-ig hazánkban az Infotv. tartalmazta, ezen időponttól kezdődően az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó adatkezelésekre kötelezően és közvetlenül alkalmazandó. Az Infotv-ben lefektetett, és korábban alkalmazott tájékoztatási jogot felváltotta az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke alapján gyakorolható hozzáférési jog.

Az adatalanyok hozzáféréshez való joga az információs önrendelkezési jog egyik konstitutív eleme, és mint ilyen, a személyes adatok védelméhez fűződő alapjog egyik legfontosabb aspektusa. E jogosultság lényege, hogy az érintett tájékoztatást kaphat az adatkezeléssel összefüggésben. A kapott információk révén pedig képessé válik az adatkezelő folyamatban lévő tevékenységeinek ellenőrzésére, gyakorolhatja a számára biztosított jogokat, illetve jogorvoslatot vehet igénybe.

Az adatkezelés tekintetében az általános adatvédelmi rendeletben biztosított érintetti joggyakorlás keretében az érintettnek az általános adatvédelmi rendelet 15. cikke alapján joga van a rá vonatkozó adatokhoz hozzáférést kérni, ez lényegében az adatkezelésről való tájékoztatást jelenti. A hozzáférés során az általános adatvédelmi rendelet 15. cikk (3) bekezdése alapján iratmásolat is kérhető². Ezen másolat azonban az adatkezelésről adott tájékoztatás keretében csak az érintettre vonatkozó részeket tartalmazhatja, más személyre vonatkozó adatokat nem. Az adatkezelő szigorúan az érintett adatai láthatóságának biztosítására kötelezhető a vonatkozó rendelkezésre hivatkozva, ez azonban – az irat tartalmától függően – számos esetben nem egyenlő a teljes iratmásolattal.

Ezzel szemben az eljárási jogszabályokban lefektetett iratbetekintési jog ügyféli jogosítvány, amely funkciójában elkülönül a hozzáférési jogtól. Kétségtelen, hogy a gyámhatósági, gyermekjóléti eljárásokban keletkezett iratok az érintettek személyes adatait is tartalmazzák, azonban az eljárásokban biztosítandó iratbetekintési jogosultság nem azonos az érintetttel az általános adatvédelmi rendelet alapján megillető hozzáférési- és másolat-kérési joggal. Hozzáférési joga alapján, érintettként a keletkezett iratoknak csak azon részeit ismerhetné meg, amelyek Önre nézve személyes adatot tartalmaznak. A teljes iratról ugyanakkor az eljárási szabályok szerint biztosítandó iratbetekintési szabályok alapján kapható másolat.

² GDPR 15. cikk (3) Az adatkezelő az adatkezelés tárgyát képező személyes adatok másolatát az érintett rendelkezésére bocsátja. Az érintett által kért további másolatokért az adatkezelő az adminisztratív költségeken alapuló, észszerű mértékű díjat számíthat fel. Ha az érintett elektronikus úton nyújtotta be a kérelmet, az információkat széles körben használt elektronikus formátumban kell rendelkezésre bocsátani, kivéve, ha az érintett másként kéri.

Az egyes eljárásokban biztosított iratbetekintési jog alapján gyakorolható adat- és iratmegismerés az adatkezeléshez való hozzáférési joggal némileg átfedésben van, és az érintett egyes információkhoz ily módon is hozzájuthat, azonban a külön ágazati törvényekben előírt tájékoztatást, és az iratbetekintést, iratmásolat biztosítását az adott szabályozás keretein belül kell érvényesíteni, és adott esetben kikényszeríteni, mert az adatvédelmi jogban előírt hozzáférési jog funkciója – és így szabályozásának célja – elsődlegesen nem az, hogy amiről az érintett a külön jogszabályban előírtak ellenére nem kap tájékoztatást, azt hozzáférés keretében érvényesítse.

Álláspontja szerint volt felesége a Szolgáltatnak megküldte az Ön által a volt feleségének írt e-mailek, sms-ek és további üzenetek egy részét. Ezeket hozzáférési jog keretében kívánta megtekinteni. Azt a feltételezését, hogy a Szolgálat rendelkezésére állnának az Ön volt feleségének írt e-mailei, sms-ei; bizonyítékokkal nem támasztotta alá.

Az általános adatvédelmi rendelet hozzáférésre vonatkozó szabályai alapján csak a személyes adatai kiadására kötelezhető az adatkezelő, mert a személyes adat megismeréséhez való jog gyakorlása esetén, az érintettre vonatkozó információ és nem maga az adathordozó irat a kérelemmel érintett jog tárgya. Hozzáférési joga alapján érintettként az iratoknak csak azon részeit, kivonatait kérheti ki, amelyek az Ön saját személyes adatának minősülnek.

A személyes adatok kezelésével, az információs önrendelkezési joggal kapcsolatos jogsérelmek az általános adatvédelmi rendeletben és a hazai ágazati jogszabályokban megfogalmazott adatkezelési kérdésekkel – pl. az adatkezelés jogalapjával, céljával, időtartamával, adatok forrásával, a kezelt adatok továbbításával, az érintettek tájékoztatásával, adatbiztonsági intézkedésekkel stb. – kapcsolatban merülnek fel.

A beadványát és a megküldött iratokat megvizsgálva megállapítható, hogy az abban megfogalmazottak nem az információs önrendelkezési joggal összefüggő egyéni érintetti jogsérelem bekövetkezését vagy veszélyének fennálltát, illetve nem a személyes adatokkal kapcsolatos valamely intézményi adatkezelési művelet jogellenességét valószínűsítik, hanem a fentiekben kifejtetteknek megfelelően eljárásjogi szabályok, az iratbetekintéssel kapcsolatos rendelkezések megsértésére vonatkoznak.

Az iratbetekintési jog, illetve az ügyféli jogok érvényesülésének felügyelete sem az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdése, sem az Infotv. 38. § (2) bekezdése értelmében nem tartozik a Hatóság hatáskörébe, ezért a Szolgálat iratbetekintési kérelmei elbírálását a Hatóság nem bírálhatja felül.

Fentiek alapján iratbetekintési jogának gyakorlásával kapcsolatos panasza nem tekintendő az általános adatvédelmi rendeletben foglalt hozzáférési joggyakorlást érintő kérdésnek, ezért annak elbírálása nem a Hatóság hatáskörébe tartozik. Iratbetekintési jogával a védelembé vételi eljárás keretében, az Gyvtv-ben biztosított jogot érvényesítve élhet, az iratbetekintési kérelem elutasítása esetén pedig a védelembé vételi eljárás keretében élhet jogorvoslattal. Az iratbetekintési kérelem elutasítása ellen az adatvédelmi hozzáférési jog nem biztosít jogorvoslatot, a védelembé vételi eljárásban az iratbetekintés tárgyában hozott döntést a hozzáférési jog gyakorlásával nem lehet felülbírálni.

IV. A személyes adat helyesbítése, kijavítása vagy törlése a pontatlan személyes adatnak az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés d) pontjában foglalt pontosság elvének megfelelő kezelésének érdekében történő intézkedés. A pontatlan személyes adat jellemzően nem naprakész adat, a pontatlanság oka jellemzően elírási hiba (például az érintett valamely személyazonosító adata tévesen kerül rögzítésre), vagy egyéb adminisztrációs, technikai jellegű tévedés (pl. bejelentett lakcímváltozást az adatkezelő nem módosítja).

Az általános adatvédelmi rendelet 16. cikkében nevesített helyesbítéshez való jog gyakorlása során objektív adatok pontosítása történik. Az érintett véleményétől eltérő megállapítás vagy álláspont nem minősül pontatlan személyes adatnak valamely iratban. Hasonlóan az ügy érdemére kiható tényadat módosítása sem minősül fogalmilag az adat helyesbítésének, kijavításának. A Szolgáltatnak a védelembe vételi eljárás során – állítólag – Önre tett szubjektív megállapításai személyes adatok helyesbítéséhez való jog keretében nem módosíthatóak, azok valóságtartalmának megállapítása vagy cáfolata a védelembe vételi eljárás keretében történhet.

A fentiek alapján a Hatóság az Infotv. 55. § (1) bekezdés b) pontja alapján megállapítja, hogy az adott ügyben adatvédelmi jogsérelem nem következett be, ezért a vizsgálatot lezárja.

Budapest, 2023. november 23.

Üdvözlettel:

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár